

FÓKUSZBAN: ISKOLAI BÁNTALMAZÁS

V. CSOKONAI SZÍNHÁZPEDAGÓGIAI ÉS SZÍNHÁZI NEVELÉSI KONFERENCIA

A hagyománnyá vált konferencia a Csokonai Nemzeti Színház ifjúsági programjának, a CSIP-nek a szervezésében valósul meg immár ötödik alkalommal.

Konferenciánk célja, hogy gyermekekkel és fiatalokkal foglalkozó szakemberek közreműködésével kerekasztal-beszélgetéseken, workshopokon, drámaórákon illetve színházi előadásokon keresztül bemutassuk, közösen megvizsgáljuk, illetve megvitassuk az iskolai bántalmazás témakörét. A konferencián lehetőség nyílik arra, hogy saját élményként fogadhassuk be azokat a programokat, drámaórákat, előadásokat, amelyeket a hétköznapi életben az alkotók, szakemberek az általános és a középiskolások számára kínálnak.

A konferencián való részvételt pedagógusoknak, gyerekekkel, fiatalokkal foglalkozó szakembereknek, szülőknek, segítő szakmákban dolgozó, önismerettel, illetve mentális egészséggel foglalkozó szakembereknek, drámatanároknak, színházi neveléssel, színházpedagógiával foglalkozóknak, színházi alkotóknak, színházzal, drámapedagógiával kapcsolatos egyetemi szakok hallgatóinak, illetve a téma iránt érdeklődő felnőtteknek ajánljuk.

A korosztály, amelyben vizsgálódunk: általános és középiskolások

Téma: iskolai bántalmazás

A konferencia időpontja: 2025. szeptember 19-20.

A konferencia helyszíne: Csokonai Fórum, Debrecen

A konferencia-részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. A színházi előadásokon, workshopokon illetve a drámaórákon létszámlimit van érvényben, ezért érdemes minél előbb regisztrálni, ugyanakkor azt is kérjük, hogy többi programra is jelezzék részvételi szándékukat az alábbi e-mail címen:

varga.nikolett@csokonaiszinhaz.hu

A RÉSZLETES PROGRAM:

szeptember 19. 14.00-14.10 MEGNYITÓ

Helyszín: Simor Ottó Orfeum

szeptember 19. 14.10-14.40 NEMECSEK Program (Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány) prezentáció

A prezentációt **Sall-Tóth Zsófia**, a Hintalovon Alapítvány gyermekjogi szakértője tartja.

Miért és mitől lehet hasznos egy gyerekvédelmi útmutató? Mi mindent tehetünk még a gyerekek biztonságának növelése érdekében? A NEMECSEK Program számos szervezettel dolgozott már közösen – iskoláktól kezdve a Tesco Akadémián át, egészen a Budapest Bábszínházig – azon, hogy

megtalálják saját válaszaikat a biztonságos együttműködés erősítésére, létrehozzák saját gyerekvédelmi útmutatójukat.

Helyszín: Simor Ottó Orfeum

szeptember 19. 14.40-15.00 KÁVÉSZÜNET

szeptember 19. 15.00-16.45 MI A BULLYING?

kerekasztal-beszélgetés

Hol kezdődik a bullying, és mikor beszélünk egyszerű konfliktus helyett már bántalmazásról? Milyen formái lehetnek, és hogyan ismerhető fel, ha valaki áldozattá válik? A kerekasztal-beszélgetés során arra keressük a választ, hogyan jelenik meg a bullying az iskolai mindennapokban, mik azok a viselkedésbeli, érzelmi vagy akár testi jelek, amelyekre érdemes odafigyelni. Szó lesz arról is, hogyan reagálhat a környezet – pedagógus, kortárs, intézmény – egy ilyen helyzetben, és milyen utakat választhatunk, amikor tudomást szerzünk az eseményekről. A beszélgetés kitér a hivatalos utakra is: mit tehet az iskola, mikor és hogyan lép be a rendőrség, és milyen jogi következményekkel kell számolni.

Célunk, hogy közösen gondolkodjunk a felelősségről, a beavatkozás lehetőségeiről és arról, hogyan segíthetünk azoknak, akik érintettek.

A beszélgetést vezeti:

Hajós Zsuzsa színházi nevelési szakember

A beszélgetés résztvevői:

Adler Katalin, a Békés Iskolák Program vezetője

Gazsó Hanna pszichológus – Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány

Papp Ágnes iskolapszichológus, Debreceni SZC Építéstechnológiai és Műszaki Szakképző Iskola

Méhes Irén rendőr alezredes – Debreceni Rendőrkapitányság

Abigél és Kinga, a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány Kiskorú Kollégái

Helyszín: Simor Ottó Orfeum

szeptember 19. 16.45-17.15 KÁVÉSZÜNET

szeptember 19. 17.15-19.00 WORKSHOPOK

- **DRÁMAFOLYAM A KÖZÖSSÉGÉRT**
demonstrációs workshop

A Perspektíva DrámaMűhely (alapítás: 2023) tagjai **Patonay Anita** és **Gyombolai Gábor** több évtizedes színész-drámatanári tapasztalat alapján és a pedagógusokkal való beszélgetések eredményeképp létrehozta a *Drámafolyam a közösségért* elnevezésű, drámajátékokra épülő sorozatát, melynek célja az iskolai osztályok közösségként való működésének erősítése (első osztálytól a tizenegyedik évfolyamig).

A *Drámafolyam a közösségért* lehetőség az osztályok számára, amely a drámajáték eszköztárával olyan csapatot épít, amely képessé teszi az osztály tagjait arra, hogy nyissanak egymás felé, hogy még inkább el tudják fogadni egymást, hogy olyan bizalmi, biztonságos közeg alakulhasson ki az osztály tagjai

között, ahol otthonosan mozognak a gyerekek, olyan közeg, amelyben könnyebben meg tudják oldani a felmerülő problémákat, pl.: megelőzhetővé válik a bullying kialakulása.

A workshop elején bemutatjuk a *Drámafolyam a közösségért* című projektünk három és öt alkalmas verzióját, és a pedagógusok visszajelzései alapján röviden összefoglaljuk az eddig tizenhárom osztállyal történt komplex megélésünket. A workshop nagyobb részében saját élményű gyakorlatokon keresztül tapasztalhatják meg a résztvevők, hogy a drámajáték közösségépítő hatása hogyan működhet/hogyan működik.

A workshop maximált résztvevői létszáma: 25 fő

Helyszín: Simor Ottó Orfeum

- **TÉVHITEK, BIZONYOSSÁGOK A BULLYINGGAL KAPCSOLATBAN**
demonstrációs workshop

A workshopot **Adler Katalin**, a Békés Iskolák Program vezetője tartja.

A workshop során a résztvevőkkel feltárjuk a saját tévhiteinket, amelyek a bullying kapcsán kialakultak bennünk, és akadályát képezhetik a hatékony beavatkozásnak. Példákon keresztül tisztázzuk, hogy nem minden bántalmazás, ami annak látszik, és bizony bullying lehet az is, ami első ránézésre csak ártatlan tréfának tűnik. Beszélgetünk a szemlélők szerepéről és aktivizálásuk lehetőségeiről, valamint a bullying leállításának módszereiről.

A workshop maximált résztvevői létszáma: 15 fő

Helyszín: 7. emeleti próbaterem

- **AZ INTÉZMÉNYI DRÁMA LEHETŐSÉGEI AZ OSZTÁLYKÖZÖSSÉGBEN**
szociodráma – demonstrációs workshop

A Magyar Pszichodráma Egyesület Hatókör munkacsoportja több éve dolgozik azon, hogy a gyermek- és szociodráma módszereit ötvözve – az ún. intézményi drámával – támogassa az iskolai osztályközösségek fejlődését. A hat alkalomra tervezett folyamat során a közösség diagnosztikájára és fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt, közösen fedezzük fel, miképp látják az osztályt, milyen dinamikák zajlanak az osztályban, milyen nehézségekkel küzdenek, de ugyanakkor az erőforrások tudatosítása és a közös jövőképalkotás áll fókuszban. A workshopon lehetőség nyílik annak megélésére, hogy milyen lehet ebben diákként részt venni. A végén pedig közösen átgondoljuk a módszer iskolai alkalmazásának lehetőségeit.

A workshopot vezetik:

Hegyes Katalin tanár, pszicho- és bibliodráma vezető, szociodráma asszisztens (képzésben)

Menyhárt Felícia mentálhigiénés szakember, pszichodráma vezető, szociodráma asszisztens, gyermekpszichodráma asszisztens (képzésben)

A workshop maximált résztvevői létszáma: 15 fő

Helyszín: balett-terem

szeptember 19. 19.00-20.00 VACSORASZÜNET

szeptember 19. 20.00-22.00 SZÖRNYFOGÓCSKA (Kerekasztal Színházi Nevelési Központ)
színházi nevelési előadás

A *Szörnyfogócska* című színházi nevelési előadást azzal a szándékkal készítette a Kerekasztal társulata Kárpáti Péter rendezővel, hogy elmeséljenek egy nem tipikus iskolai bántalmazási történetet, és lehetőséget adjanak a programra érkező 6-8. osztályos diákoknak, hogy felülvizsgálják értékrendjüket a kiterjedt problémakörrel kapcsolatban.

Az előadáson általában egyszerre egy iskolai osztály szokott részt venni, a konferencia keretén belül pedig felnőtteknek kínálunk lehetőséget a részvételre.

Szereplők:

Bagaméry-Nagy Orsolya

Jobbágy Kata

Kenéz Ágoston mv.

Lipták Ildikó

Szalai Ádám

Alkotók:

Kárpáti István

Kárpáti Péter

Keresztesová Veronika

Simon Annamária Júlia

Az előadás létrehozását a Belügyminisztérium és a Nemzeti Büntetőeljárásügyi Tanács támogatta.

Az előadás maximált résztvevői létszáma: 50 fő

Helyszín: Simor Ottó Orfeum

szeptember 20. 10.00-11.30 PARA (Csokonai Nemzeti Színház)
ifjúsági előadás

Rendkívüli dolog történt az iskolában. Egyesek szerint egy szimpla diákcsínyről van szó, mások bűncselekménynek nevezik az esetet. Az igazgatónő nyomozásba kezd. Az érintettek hallgatnak. Majd a tanárok különleges nyomokra bukkannak.

Az előadás az iskola küzdelmes világát kutatja. Mire vagyunk hajlandóak azért, hogy befogadjon egy iskolai közösség? Hol a határ? Mit vállalunk be, hogy ne legyünk kirekesztve? Mennyire határozzák meg tetteinket a kategóriák, amelyekbe mások sorolnak bennünket? Mitől függ, hogy egy diák vagy egy tanár hogyan érzi magát az iskolában? Mit tehet egy tanár, egy szülő, egy diák, hogy az iskola jobb hely legyen? Mire készít fel bennünket az iskola? Ezekről a problémafelvetésekről gondolkodnak előadásunk szereplői egy iskolai történeten keresztül.

Az előadást felső tagozatosok számára játssza a színház, a konferencia keretén belül pedig felnőtt nézőket várunk.

Szereplők:

Oláh Zsuzsa

Wessely Zsófia

Edelényi Vivien

Hajdú Imelda

Komlódy Márk

Pálóczi Bence

Írta: **Romankovics Eda**

Dramaturg: **Madák Zsuzsanna**

Díszlet- és jelmeztervező: **Ondraschek Péter**

Rendező: **Bethlenfalvy Ádám**

Az előadás maximált résztvevői létszáma: 120 fő

Helyszín: Kóti Árpád terem

szeptember 20. 11.30-12.00 KÁVÉSZÜNET

**szeptember 20. 12.00-13.30 A SZÍNHÁZI ELŐADÁS FELELŐSSÉGE A PROBLÉMÁK
REPREZENTÁLÁSÁBAN**

kerekasztal-beszélgetés

Miben áll a színház felelőssége, amikor a jelen társadalmát foglalkoztató problémák – például a bullying, a kortárs csoporton belüli erőszak, a kirekesztés – kerülnek színpadra? Hogyan lehet úgy megmutatni ezeket a jelenségeket, hogy a színház ne pusztán tematizáljon, hanem érdemi párbeszédet indítson el, miközben nem áldozza fel az érzékenységet a hatás kedvéért? A kerekasztal-beszélgetés résztvevői – elméleti és gyakorlati színházi szakemberek – azt a kérdést járják körül, hogy milyen etikai, művészeti, esztétikai és pedagógiai kérdésekkel szembesül egy alkotó, amikor valós problémákat állít műve középpontjába. A beszélgetésen szó esik a konferencia keretében látott előadásokról is.

A beszélgetést vezeti:

Jászay Tamás színikritikus, főszerkesztő – Revizor - a kritikai portál

A beszélgetés résztvevői:

Halasi Dániel rendező

Kricsfalusi Beatrix színháztörténész

Romankovics Eda író, színházi nevelési szakember

Szivák-Tóth Viktor író, rendező, színházi nevelési szakember

Helyszín: Simor Ottó Orfeum

szeptember 20. 13.30-14.30 EBÉDSZÜNET

szeptember 20. 14.30-16.30 DRÁMAÓRÁK

- **JÁTSZÓTÉR (Káva Kulturális Műhely)**
drámaworkshop

A történetünk egy valóságos játszótér inspirálta fiktív játszótéren bontakozik ki. Áront osztálytársai rendszeresen „kirendelik” a térre, és ott olyan dolgok történnek vele, amiket senkivel sem akar / mer megosztani. Hogy lehetne az osztálytársak bántó öleléséből kitörni? Ki tudna segíteni? Mi történik a bántalmazó(k) és az áldozat fejében és lelkében? Ezeket a (sajnos) mindig aktuális kérdéseket járjuk körbe színházi és drámapedagógiai eszközök segítségével.

Ez a játék a 2007-ben létrehozott és sokáig nagy sikerrel játszott HINTA című TiE előadás osztályteremre szabott drámaóra-változata, amelyet a hétköznapi iskolák 5-6. osztályosaival játszanak a színész-drámatanárok, a konferencián pedig felnőttek részvételére számítanak.

Színész-drámatanárok:

Bori Viktor
Takács Gábor

A játékot – a rendelkezésre álló idő függvényében – megbeszélés követi.

A drámaworkshop maximált résztvevői létszáma: 25 fő

Helyszín: Simor Ottó Orfeum

- **BENCE TÁSKÁJA (Csokonai Nemzeti Színház)**
drámaóra

Látjuk Bencét, ahogy rohanva a buszmegállóhoz ér. Zaklatott. Valami történt az iskola kapujában...

A drámaóra az iskolai bántalmazás, a zaklatás működését, és a különböző szerepek felelősségét járja körül. A résztvevőknek lehetőségük van a problémát többféle nézőpontból vizsgálni, különböző szereplők felelősségén gondolkodni. Mindez azonban egy fiktív helyzetben, a szerep védettsége mellett történik.

A drámaóra célkorosztálya a 7-10. osztályba járó diákok, a konferencián pedig felnőttek részvételére számítunk.

Játsszák:

Kiss Gergely Máté
Varga Nikolett

A drámaórát **InSite Drama** engedélyével játssza a Csokonai Nemzeti Színház.

A drámaworkshop maximált résztvevői létszáma: 25 fő

Helyszín: balett-terem

szeptember 20. 16.30-17.00 KÁVÉSZÜNET

szeptember 20. 17.00-18.45 KAMASZOK

kerekasztal-beszélgetés

A Netflix idén bemutatott, *Kamaszok* című minisorozata váratlan mértékben kavarta fel, illetve osztotta meg nézőit – köztük nevelési szakembereket, szülőket és a célkeresztben lévő fiatalokat is. A gyilkosság története nyersen és kegyetlen őszinteséggel mutatja be az iskolai erőszak, a szülői felelősség, a társadalmi ítékezés és a büntudat egymással szorosan összefonódó rétegeit. A kerekasztal-beszélgetés résztvevői – köztük pályája elején álló és gyakorló filmrendező, újságíró, pszichológus és középiskolás diák – arról beszélgetnek, vajon miért váltott ki ilyen erős érzelmi reakciókat a sorozat, hogyan hat ránk, ha a gyerek nem áldozatként, hanem elkövetőként jelenik meg, és mit kezd ezzel a közbeszéd. Lehet-e minderről felelősen beszélni – a képernyőn és azon túl?

A beszélgetést vezeti:

Jászay Tamás színikritikus, főszerkesztő – Revizor - a kritikai portál

A beszélgetés résztvevői:

Gemza Villő középiskolás diák

Nagy Tamás pszichológus

Nyáry Luca író

Romvári Boldizsár filmkészítő

Schwechtje Mihály filmrendező

Helyszín: Simor Ottó Orfeum

szeptember 20. 18.45-19.45 VACSORAIÓ